

**ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4
ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง**
**ACADEMIC LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN NETWORK GROUP 4 LA-UN KAONA,
UNDER RANONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE**

อมิตตา เทพรักษ์

Amitta Tapparuk

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Faculty of Education, Bangkok Thonburi University

e-mail: a.tapparuk@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง และ (2) เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง จำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

งานวิจัยนี้เป็นเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วย ครูในกลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง จำนวน 85 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในกลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนองจำนวน 70 คน กำหนดขนาดตัวอย่างด้วยการเทียบตารางจซีและมอร์แกน จากนั้นดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และ (2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ตามการประเมินของครู จำแนกตามอายุ ประสบการณ์ทำงาน โดยรวมแตกต่างกัน และตามการประเมินของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

ABSTRACT

The research had Two objectives; (1) to study academic leadership level of school administrators in Network Group 4 La-un Kaona under Ranong Primary Educational Service Area Office; (2) to compare academic leadership level of school administrators in Network Group 4 La-un Kaona under Ranong Primary Educational Service Area Office, classified by age, education, and work experience.

This research was a survey research. The population consisted of 85 teachers in Network Group 4 LA-UN Kaona under Ranong Primary Educational Service Area Office. The sample consisted of 70 teachers in Network Group 4 LA-UN Kaona under Ranong Primary Educational Service Area Office. The sample size was determined by Krejcie & Morgan; Table and obtained by stratified sampling method. The instrument used for data collection were a five-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The research findings were found: (1) academic leadership of school administrators in Network Group 4 La-un Kaona under Ranong Primary Educational Service Area Office, were high level in overall and each aspect; (2) comparison of academic leadership of school administrators in Network Group 4 La-un Kaona, under Ranong Primary Educational Service Area Office, according to teacher's evaluation, classified by age, working experiences were different and according to teacher's evaluation, classified by education level were not different.

Keywords: Academic Leadership, School Administrators, Network Group 4
La-un Kaona, Ranong Primary Educational Service Area Office

บทนำ

ประเทศไทยต้องเผชิญกับความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 จากกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและแรงกดดันจากภายใน จากสถานะการณ์และการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองล้วนส่งผลต่อระบบการศึกษาทั้งสิ้น ซึ่งระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักที่สำคัญในการขับเคลื่อน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นพื้นฐานบนความก้าวหน้าของประเทศ จึงต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาให้สอดคล้องต่อความท้าทายดังกล่าว นอกจากนี้พบว่าในระบบการศึกษาไทยมีจุดบกพร่องหลากหลายประการซึ่งเกิดขึ้นจากระบบ ทั้งคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษา และการบริหารทางการศึกษาไม่เหมาะสมกับปัจจุบัน รวมทั้งการดำเนินการจัดการศึกษาไม่ตอบสนองต่อเป้าหมายในการพัฒนาของประเทศ แม้ว่าช่วงเวลาที่ผ่านมาจะมีการพัฒนาการศึกษาเกิดผลความสำเร็จของการจัดการศึกษาปรากฏให้เห็นบ้าง แต่ส่วนใหญ่เป็นผลสำเร็จในเชิงปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพ เช่น การกระจายโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาภายใต้นโยบายเรียนฟรี 15 ปีของรัฐบาล ในการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลางที่เชื่อมโยงตลาดงานภายใต้ระบบการศึกษาแบบทวิภาคี โดยภาพรวมระบบการศึกษายังมีปัญหาด้านคุณภาพ และมาตรฐานในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์และการผลิตกำลังคนตามความต้องการของประเทศ "การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของรัฐบาลจากยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยเป็นไปตามวิสัยทัศน์ที่วางไว้คือ การพลิกโฉมประเทศไทยสู่ "สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน" ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้วางนโยบายปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 โดยได้กำหนดเป้าหมายไว้ครอบคลุมในหลายด้าน อาทิเช่น ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะและคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และครูเป็นผู้เรียนรู้มีจิตวิญญาณความเป็นครูมีความแม่นยำทางวิชาการและมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และทักษะในการใช้เทคโนโลยี อีกทั้ง "ผู้บริหารสถานศึกษา ความเป็นเลิศส่วนบุคคลคิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบ (Accountability) การบริหารแบบร่วมมือ

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการต้องจัดให้มีการพัฒนาสมรรถนะในด้านต่างๆ ของครู โดยครูผู้สอนที่ดี ต้องมีทักษะ สมรรถนะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในทุกๆด้าน เพื่อสามารถนำความรู้ ทักษะ และเจตคติของตนเองมาพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีทักษะในการวิเคราะห์ และมีวิจารณญาณ เพื่อให้เท่าทันยุคสมัยปัจจุบันมากขึ้น (สุไม บิลโบ, 2558) เพื่อให้บรรลุผลความสำเร็จตามยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง

การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันต้องเร่งยกระดับในการแข่งขันกับนานาชาติประเทศดังกล่าวมาข้างต้นนี้ จึงจำเป็นต้องให้ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะทางวิชาการ และมีความเข้าใจ เข้าถึงต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา ดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมภายในสถานศึกษา ในการพูดคุย สะท้อนพฤติกรรมกับครูและสนับสนุนด้านการสอนให้กับครู รวมถึงการที่ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาตนเองตามความต้องการของครูโดยแท้จริง จึงจะสามารถนำพาความสำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิดองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญ ต่อองค์การต่าง ๆ อย่างมาก ทั้งนี้ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการมีประสิทธิผลของโรงเรียนและสามารถช่วยแก้ปัญหา คุณภาพการศึกษา คือผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำทางวิชาการอย่างชัดเจน การพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการดูแลในระบบการศึกษาของไทย โดยจากการ ประเมินภายนอกที่สามของสำนักงานรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ.

ทั้งนี้กลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนองเป็น หน่วยงานเครือข่ายแห่งความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการระดมทรัพยากร เพื่อการพัฒนาด้านวิชาการ โดยมีเป้าหมายสำคัญในการขับเคลื่อนและบริหารจัดการศึกษาแบบบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับโอกาสทาง การศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีทักษะที่จำเป็นใน ศตวรรษที่ 21 ผ่านการส่งเสริม สนับสนุนการบริหารและจัดการศึกษาแบบบูรณาการให้มีประสิทธิภาพ และ เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เน้นการมีส่วนร่วม (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระนอง, 2567) อย่างไรก็ตามแม้ว่ากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระนอง จะมีเป้าหมายสำคัญคือการขับเคลื่อนคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา แต่ ปัจจุบันในการดำเนินงานยังพบปัญหา อุปสรรคในด้านกระบวนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการทาง การศึกษาที่มีความล่าช้าและขาดความสมบูรณ์ ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดมาจากการปฏิบัติงานที่ขาดการติดตามกระบวนการในแผนซึ่งไม่ครบขั้นตอนตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ รวมถึงขาดการประชุมคณะทำงาน ผู้บริหาร สถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการวางแผนพัฒนา การศึกษา (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง, 2567) โดยผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็น ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการทางการศึกษาให้เป็นไปตามแผนงานและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดย ผู้บริหารควรจะต้องมีความรอบรู้ทางวิชาการเป็นอย่างดี และมีภาวะผู้นำทางวิชาการในการสร้างความเชื่อมั่น และสร้างความไว้วางใจในการบริหารจัดการในเรื่องต่าง ๆ ของสถานศึกษา ให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา อีกทั้งเป็นแรงผลักดันในการบริหารและจัดการบุคลากรภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ บุคลากรมีการพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่อง และสร้างความสามารถในการพัฒนาองค์การให้เกิดการเรียนรู้ต่อไป เพื่อเสริมสร้าง สถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ซึ่งผลการศึกษาคั้งนี้ จะสามารถนำไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ อีกทั้งยังผลให้การจัดการศึกษามีคุณภาพมาตรฐาน คือ ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ผู้ปกครองของผู้เรียน ชุมชน สังคมมีความพึงพอใจในการบรรลุผลตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้

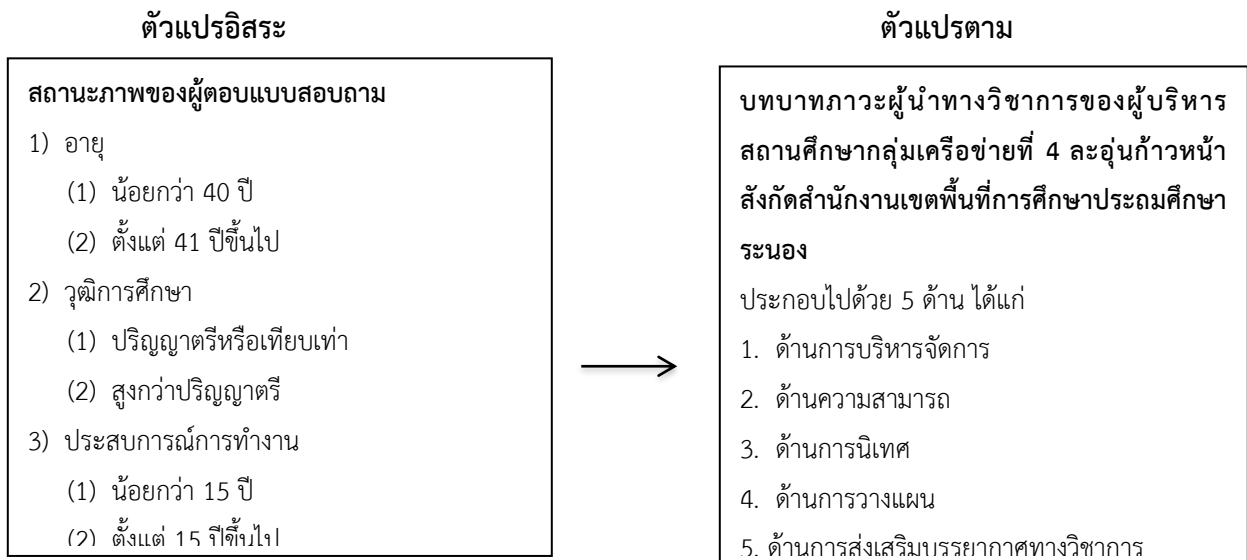
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

2.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษา เรื่อง บทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยตามขอบข่ายองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน ของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1. ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครู ในกลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนองในปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 85 คน

1.2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู ในกลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ในปีการศึกษา 2567 ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 70 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า

ชื่อโรงเรียน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. โรงเรียนเขาผาซี	11	9
2. โรงเรียนทับไชยาพัฒนา	7	6
3. โรงเรียนทุ่งตาพล	15	12
4. โรงเรียนระวีราษฎร์บำรุง	16	13
5. โรงเรียนบ้านบางขุนแพ่ง	13	11
6. โรงเรียนบ้านละอูนใต้	12	10
7. โรงเรียนบ้านปากแพรก	11	9
รวม	85	70

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (questionnaire) สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ วุฒิ การศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาระดับใน 5 ด้าน เป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's five rating scale)

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้า ตำรา เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และรายละเอียดวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการ แนวคิด องค์ประกอบเพื่อทำเป็นนิยามเชิงปฏิบัติการ (นิยามศัพท์เฉพาะ) และนำนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการมาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม

3.3 พัฒนาแบบสอบถามปลายปิด ใช้ในการรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษา

3.4 นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

3.5 สร้างเครื่องมือในการศึกษาตามกรอบแนวคิด โดยแบ่งเป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษา

3.7 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

เพื่อตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หรือ ความสอดคล้องระหว่างข้อความที่เขียนขึ้น ในแบบสอบถามกับนิยามศัพท์ที่กำหนดไว้ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งข้อคำถามมีค่า IOC เท่ากับ 1

3.8 นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแบบสอบถาม

3.9 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง ซึ่งมาจากครูในสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายอื่นภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาจำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) คำนวณค่าอำนาจ จำแนกรายชื่อของแบบสอบถาม (Discrimination) โดยใช้ การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายตามวิธีของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ได้ค่า อำนาจจำแนกระหว่าง 0.46 ถึง 0.80 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ สัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนนาค (Cronbach's - Coefficient) ได้เท่ากับ 0.95

3.10 นำแบบสอบถามไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าเพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริงเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.11 นำเครื่องมือไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามจำนวน 70 ฉบับ พร้อมหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีไปยังกลุ่มเครือข่ายการศึกษาที่ 4 ละอูนก้าวน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการส่งผ่านระบบออนไลน์ (Google form)

4.3 ผู้วิจัยได้รับการตอบกลับแบบสอบถามทางออนไลน์ จำนวนทั้งสิ้น 70 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และตรวจสอบความเรียบร้อยของข้อมูลก่อนดำเนินการขั้นต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับจากการเก็บข้อมูลจากนั้น

5.2 วิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลผลค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับต่าง ๆ

5.3 เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยการวิเคราะห์หาค่า (t-test)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

- 1) ความถี่ (Frequency) คำนวณโดยใช้สูตร
- 2) ร้อยละ (Percentage)
- 3) ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณโดยใช้สูตร

6.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

1) t-test ใช้สำหรับทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ 2 กลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

(n = 70)

ที่	อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.	น้อยกว่า 40 ปี	37	52.86
2.	ตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป	33	47.14
รวม		70	100.00
ที่	วุฒิการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	31	44.29
2.	สูงกว่าปริญญาตรี	39	55.71
รวม		70	100.00
ที่	ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.	น้อยกว่า 15 ปี	41	58.57
2.	ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป	29	41.43
รวม		70	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า จากกลุ่มตัวอย่างของครูในกลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ทั้งหมด 70 คน คิดเป็นร้อยละ 100 หากจำแนกตามอายุ พบว่าครูที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 52.86 มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 47.14 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิมัธยมศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 55.71 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 44.29 และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 15 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 58.57 และมีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 41.43

ตอนที่ 2 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นครูเกี่ยวกับผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามการประเมินของครูเกี่ยวกับบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ทั้ง 5 ด้าน

(n = 70)

ภาวะผู้นำทางวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการบริหารจัดการ	3.92	0.29	มาก
2. ด้านความสามารถ	3.94	0.31	มาก
3. ด้านการนิเทศ	4.27	0.32	มาก
4. ด้านการวางแผน	4.01	0.51	มาก
5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	4.01	0.37	มาก
รวม	4.03	0.19	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการนิเทศ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.32) รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.37) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.29)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระนอง จำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ระนอง จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน

(n

= 70)

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	อายุ				t	P
	น้อยกว่า 40 ปี (n = 37)		ตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป (n = 33)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารจัดการ	4.00	0.29	3.83	0.27	2.498*	0.015
2. ด้านความสามารถ	4.05	0.30	3.81	0.28	3.449*	0.001
3. ด้านการนิเทศ	4.34	0.31	4.19	0.31	1.992*	0.050
4. ด้านการวางแผน	4.27	0.41	3.73	0.46	5.218*	0.000
5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศ ทางวิชาการ	4.07	0.38	3.94	0.35	1.449	0.152
รวม	4.14	0.16	3.90	0.14	6.879*	0.000

*Sig. $\leq$ .05

เมื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง จำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมี ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการ ส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ระนอง จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

(n =

70)

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	วุฒิการศึกษา				t	P
	ปริญญาตรี (n = 31)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 39)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารจัดการ	3.91	0.27	3.93	0.30	-0.228	0.821

2. ด้านความสามารถ	3.97	0.26	3.91	0.35	0.755	0.453
3. ด้านการนิเทศ	4.28	0.33	4.26	0.31	0.275	0.784
4. ด้านการวางแผน	3.98	0.37	4.04	0.60	-0.442	0.660
5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	3.98	0.38	4.04	0.37	-0.651	0.517
รวม	4.02	0.16	4.03	0.22	-0.211	0.834

เมื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ประเมินภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้าน

(n = 70)

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน				t	P
	น้อยกว่า 15 ปี (n = 41)		ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป (n = 29)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารจัดการ	4.01	0.29	3.79	0.24	3.254	0.002*
2. ด้านความสามารถ	4.02	0.31	3.82	0.29	2.660	0.010*
3. ด้านการนิเทศ	4.34	0.30	4.17	0.31	2.305	0.024*
4. ด้านการวางแผน	4.26	0.42	3.66	0.42	5.895	0.000*
5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	4.08	0.39	3.92	0.33	1.784	0.079
รวม	4.14	0.16	3.87	0.11	7.813	0.000*

*Sig. $\leq$ .05

เมื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ครูที่มี

ประสบการณ์การทำงานต่างกันประเมินภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนแก้วหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนแก้วหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยกลุ่มตัวอย่างคือครูจำนวน 70 คน ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี (ร้อยละ 52.86) มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 55.71) และมีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 15 ปี (ร้อยละ 58.57)

ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านการนิเทศมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และด้านการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการพบว่าครูที่มีอายุต่างกันและประสบการณ์การทำงานต่างกัน ประเมินภาวะผู้นำทางวิชาการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะในด้านการบริหารจัดการ ความสามารถ การนิเทศ และการวางแผน ในขณะที่ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันไม่มีความแตกต่างในการประเมินภาวะผู้นำทางวิชาการทั้งโดยรวมและรายด้าน

อภิปรายผล

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนแก้วหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก แสดงถึงการมีวิสัยทัศน์ การวางแผน และการเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ สอดคล้องกับข้อบังคับคุรุสภา (2556) และแนวคิดของไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน (2561) ผลการวิจัยสอดคล้องกับพัชราภรณ์ จันทพล (2560) และทัศนาวรรณประภา (2560) ผลการวิจัยโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

2. ครูที่มีอายุต่างกัน ประเมินภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูนแก้วหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างมีอายุน้อยกว่า 40 ปี มีค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำทางวิชาการสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากได้ร่วมงานกับผู้บริหารสถานศึกษาจำนวนหลายท่านมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยจึงเกิดการเปรียบเทียบมากกว่า ผลการวิจัยสอดคล้องกับภรณ์ เรืองเจริญ (2560)

ผลการวิจัยโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ยามีละห์ สุกี (2565) ผลการวิจัยโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ประเมินภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอุ่นก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยรวมไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้ปฏิบัติหน้าและรักษามาตรฐานวิชาชีพที่ตามแนวทางข้อกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยสอดคล้องกับทัศนาวรรณประภา (2560) และเสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ (2560) ผลการวิจัยโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เช่นกัน

4. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ประเมินภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอุ่นก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 15 ปี ประเมินภาวะผู้นำของผู้บริหารสูงกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์ 15 ปีขึ้นไป อาจเกิดจากลักษณะโรงเรียนขนาดเล็ก ทำให้ผู้บริหารใหม่ยังไม่กล้าแสดงภาวะผู้นำเต็มที่กับครูอาวุโส ผลการวิจัยสอดคล้องกับพิพัฒน์พงษ์ วิเศษ (2561) และเสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ (2560) ผลการวิจัยโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน เช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการ เป็นด้านที่อยู่อันดับสุดท้าย ผู้บริหารควรแสดงวิสัยทัศน์การบริหารที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและร่วมวางแผนกับบุคลากรเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพตามที่กำหนด

2. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความสามารถ อยู่ในลำดับรองสุดท้าย ผู้บริหารควรพัฒนาความรู้ทางวิชาการและทฤษฎีการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัยและหลากหลายเพื่อพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับสถานศึกษา

1.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอุ่นก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

2) การศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอุ่นก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

3) การศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 4 ละอูน ก้าวหน้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

4) การศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง หรือจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดชุมพร จังหวัดพังงา เป็นต้น

บรรณานุกรม

กาญจนา สุระคำ. (2562). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี.วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

จิตติมา วรณศรี. (2557). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณ.

ไชยา ภาวะบุตร. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2560). ภาวะผู้นำทางการบริหาร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทัศนาวรรณประภา. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2554). กลยุทธ์การสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัชราภรณ์ จันทพล. (2559). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

พิภรรัตน์ บรรจงงาม. (2557). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหนองบัวระเหว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ. (2561). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- ภรณ์ เรืองเจริญ. (2560). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ภัสราวีชัญญ์ ยางงาม. (2564). **กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 3**. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยามี่ละห์ สุกี. (2565). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามนราธิวาส เขต 3**. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2555). **หลักบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลีฟวิ่ง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง. (2567). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567**. สืบค้นจาก <https://rmedu.go.th/2021/wp-content/uploads/2024.pdf>
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2557). **ภาวะผู้นำแบบบริการ: แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัย**. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- เสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ. (2560). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สุดา สุวรรณภรณ์. (2551). **ภาวะผู้นำ**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). **การบริหารการศึกษา: หลักการและทฤษฎี**. (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัญญาชน.
- อภิชัย พันธเสน. (2565). **ภาวะผู้นำภายใต้บริบทวัฒนธรรมสังคม**. ปทุมธานี: วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต.
- อัจฉรา นิยมภา. (2561). **ภาวะผู้นำทางวิชาการ ศักยภาพผู้บริหารยุคใหม่**. กรุงเทพฯ: วิสด้า อินเตอร์พรีน.
- Blase, J., & Blase, J. (1999). Principals' Instructional Leadership and Teacher Development. **Educational Administration Quarterly**, 35, 349-378.
- Hansen, E. G., & Schaltegger, S. (2016). The Sustainability Balanced Scorecard: A Systematic Review of Architectures. **Journal of Business Ethics**, 133, 193-221.
- Harris, B.M. (1985). **Supervision Behavior in Education**. (2 nd ed). Englewood Cliffs : Prentice-Hall.

- Jafarzadeh. (2014). **Administrative skills and effectiveness of primary schools in Karachi, Iran**. Englewood Cliffs, N. J. : Prentice–Hall International.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30(3), 607–610.
- Krug, S. E. (1992). Instructional Leadership: A Constructivist Perspective. **Educational Administration Quarterly**, 28, 430-443.
- Nanus, B. (1992). Visionary Leadership: Creating a Compelling Sense of Direction for Your Organization. **Journal of Academic Librarianship**, 20, 237.
- Reena Srivastava. (2023). The Impact of Transformational Leadership on Teacher Performance. **International Res Jour Managt Socio Human**, 14(6), 2348.
- Syed Mahbubul Alam Al-Hasani. (2017). A survey of academic administrators' opinions on the principles of educational leadership. **European Journal of Education Studies**, 3(3), 351.
- Weber, E. (1996). **General system theory: Foundations, Development, Applications**. New York: George Braziller.